

Forord av Erik Mørstad

For mange kunstinteresserte er nok billedhuggerkunsten en fjern og vanskelig tilgjengelig kunstart. Litteratur, film og teater derimot forteller historier om det som skjer mennesker imellom. Dette er kunstformer som tar opp samtidens mest påtrengende spørsmål og som derfor ofte er langt mer nærværende og aktuelle en skulpturfagets produkter. Her kan folk kjenne seg igjen. Billedhuggerkunsten har uten tvil en akilleshæl: Publikum må forholde seg aktivt til den visuelle uttrykksformen som i tillegg er helt stum. Av disse årsaker møter trolig billedhuggerne størst motstand blant dagens kunstutøvere. Kanskje er det slik at billedhuggerne har et informasjonsproblem, for hva er egentlig en skulptur? Alle har sett en skulptur, men de færreste vet hva man skal se etter, hva man skal vurdere og hvordan man skal oppføre seg foran en tredimensjonal kunstgjenstand. For billedhuggeren er en skulptur noe som er sent gjort, for publikum noe som er fort sett.

I denne boken bringer Per Ung sitt svar på spørsmålet: Hva dreier billedhuggerkunsten seg egentlig om? Fotografier og tekster visualiserer og eksemplifiserer problemstillingen.

Generelt kan man si at alle billedhuggere, uansett formspråk, arbeider med komposisjonselementene masse, volum, rom, overflate, samt lys og skygge. Et annet fellestrekk er at billedhuggere må oppøve evne i å orientere, proporsjonere,

artikulere og balansere sine kunstverk. Dette er komposisjonsprinsipper og -elementer som også Per Ung konfronteres med, og som han løser ut fra sine kunstneriske forutsetninger og valg.

Hvilke valg har han så foretatt? Per Ung har menneskekroppen som hovedmotiv. Hans kunst er figurativ, og den er i den forstand bundet til en fortløpende europeisk kunsttradisjon som går tilbake til det antikke Hellas. Når Per Ung har valgt det menneskelige legeme som motiv, henger det trolig sammen med den følelsesmessige stilling mennesket har i de flestes bevissthet. Mennesket er objekt for kjærlighet, hat, begjær, frykt, respekt og tilbedelse.

Men også formalt har menneskekroppen nærmest uendelige variasjonsmuligheter. Kroppen kan formes på utallige måter, og den kan følgelig uttrykke et bredt register av følelser og stemninger. Samtidig har de skulpturale former en bestemt geometrisk struktur, og disse strukturene inneholder klare ekspressive kvaliteter. Den figurative form har abstrakte kjennetegn, og Ungs skulpturer er i så henseende både abstrakte og figurative.

Selv om man på norsk snakker om billedhuggerkunst som et fellesnavn på den tredimensjonale kunsten, må man karakterisere Per Ung mer som modellør enn som hugger. Han former og bearbeider leire som deretter støpes i gips og bronse. Også dette er veiskiller som legger premisser for resultat. Av og til lager han rundmodellerte, frittstående statuer, andre ganger to figurer som grupperes på samme sokkelflate. Per Ung er, slik jeg forstår skulpturene hans, både opptatt av modellering og anatomiske studier som av uttrykkskraften i de fremstilte figurene. Så ved nærmere ettertanke handler Per Ungs skulpturer like mye om medmenneskelige relasjoner som det man finner i litteratur, film og teater. Men det gjelder her som andre steder at man må ta seg tid til å se, og denne boken er en kjærkommen mulighet til å stifte nærmere bekjentskap med Per Ungs skulpturale verden.